

Aalborg (N. Christensen), der kom ind paa at tale om Tvang. Socialdemokraterne skulle nu ikke tale saa højt om Frihed; det er sandelig ikke Frihed, de Herrer ville have. Vi kunne blot vente, til vi efter denne Sag komme til at forhandle om Socialdemokraternes Lovforslag; der ere de ikke bange for at sige, at saadan og saadan skal det være. Det ærede Medlem sagde, at naar jeg havde udtalt, at jeg ærgrede mig over, at Tjenestetyende skulde ligge og arbejde om Søndagen, naar det var aldeles unødvendigt, vilde han minde mig om, at dersom den Tid kom, da Tjenestepiger ogsaa vilde have Frihed, kunde det nok være, at jeg alligevel vilde ærgre mig. Jeg er belavet paa her at have de ærede Socialdemokrater med mig til alt det, jeg ønsker; men de forlange meget mere. Jeg staar her med et Lovforslag, der blev indbragt i Lands tinget den 31te Marts 1891 af P. Knudsen og Andersen. De Herrer Socialdemokrater, som her selv have fremstillet, hvad de ønske, sige her, angaaende 8 Timers Arbejdsdagen, i § 2 — da det kun er 3 Linier, vil den ærede Formand vel ikke nægte mig at oplæse dem: — „Dog undtages herfra (den i § 1, første Stykke, nævnte Arbejdstid) for Landbrugets Vedkommende huslige Arbejder, samt alle Arbejder, der direkte vedrøre Avlingen af Landbrugsprodukter saasom Pløjning, Saaning, Kreaturrøgt, Hø- og Kornhøst, samt Indbjergning deraf og desuden Hjemkørsel af Tørv.“ Det er meget mere, end vi forlange; vi forlange ikke, at Folkene om Søndagen skulle ligge og slide med Pløjning og Saaning eller med Indkørsel om Høsten. Vi kunne meget godt faa kørt ind alligevel; det har jeg prøvet gennem 30 Aar. Men naar de gaa ind paa, at husligt Arbejde maa gøres, og Kreaturerne Røgt og Pleje skal foretages, er jeg overbevist om, at venstresindede Bønder ikke ville komme til at ærgre sig over, at Tjenestepigerne saa faa fri. Det er ikke noget, de Herrer Socialister have opfundet, derfor fremdrager jeg det. De ville gerne fremstille det, som om de vare de eneste, der ville gøre noget og gøre noget for Tjenestefolk. Nu komme her nogle af mine Partifæller med et Forslag om en virkelig udvidet Frihed for disse Tjenestefolk. Hvad gøre saa Socialdemokraterne? De tage ganske valent paa det, og man ved ikke, om man har dem med eller imod; de tør ikke gaa imod det, skønt det lader til, at de kunde have god Lyst til det. Men hvorfor tage de nu saa va-

lent paa det, naar det drejer sig om, at Arbejdere og Tjenestetyende kunne faa noget mere Frihed end nu?

Vi skulle ikke forlange mere end de ærede Socialdemokrater, og jeg skal ikke forlange saa meget, som de Herrer ville medtage ifølge § 2. Naar de ville have, at Tjenestefolk skulle gaa og slide ved Pløjning, Saaning, Hø- og Kornhøst og Indkørsel af Tørv, er det ikke saa dejligt engang, som det, mangen Venstremand vil have. Det kan lidet nytte, at Socialdemokraterne komme og ville tilegne sig alene Privilegiet til at gøre noget for Tjenestetyende og Smaafolk. Det er der ogsaa andre, der ville. Jeg ønsker derfor, med Hensyn til Tjenestepigerne, at de lige saa godt skulle have fri som de Folk, der tjene omkring i Handelsforretningerne.

Til det ærede Medlem for Randers (Poul Rasmusen) skal jeg sige, at jeg hørte meget opmærksomt paa hans Tale om de Undtagelser, der vare nødvendige; men jeg blev ikke i mindste Maade overbevist om, at det var nødvendigt. Jeg tror ikke, at der vil ske den fjerneste Skade, hverken for de handlende eller for dem, som ville handle, om alt dette Væsen med Køben og Sælgen hørte op hele Søndagen. Derfor haaber jeg ikke, at det ærede Medlems Tale har gjort den Virkning paa det eventuelle Udvalg, at det vil finde Grund til at gøre flere Undtagelser, end der allerede er i Lovforslaget. Jeg er enig med det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen) i, at denne Lov ikke gaar en Smule for vidt; det skulde da være, om der i § 2 skulde være noget at ændre enten i Retning af at holde lukket hele Søndagen, eller blive ved den nuværende Ordning. Sikkert er det, at tusinde af tjenende i Landet ved denne Lovs Genneførelse i dens nuværende Form ville faa ca. 1/2 Dags mere Frihed om Søndagen end nu. Og det forekommer mig, at alle maatte ønske, at en saadan Lov maatte blive fremmet, enten det nu er af religiøse eller borgerlige Grunde.

Svendsen: Da jeg ved, at det ønskes, at denne Forhandling snarest bringes til Ende, skal jeg ikke komme videre ind paa Lovforslaget, men kun udtale en Tak til

Rettelse.